

[Niels Ravn.]

normer, der må være gældende fremover inden for dansk landbrug:

„Jeg tror, 30-40 tdr. land vil være for lidt om 20 år, og i dag er det i hvert fald ikke for meget“.

Det ærede medlem giver udtryk for, at den investering, vi her foretager, foretages i bedrifter, som vi allerede i dag erkender er for små og bør forsvinde, og når man dertil betænker, at afdragstiden i det væsentlige, når der er tale om mekanisering, er strakt over 10 år, betyder det altså, at man i denne 10 års periode finansierer en bedriftsform, som man i forvejen erkender er for lille og om disse 10 år endnu mere vil stå i misforhold til det ønskelige med hensyn til brugsstørrelser. Vi erkender, at der er et stort finansieringsbehov, og det er der også i landbruget, og vi erkender også fra alle sider her i salen, at det kan have sine vanskeligheder at fremskaffe disse midler. Men når det ligger sådan, må det netop være påkrævet, at vi er varsomme med ikke at foretage fejlinvesteringer, og det, det her drejer sig om, er i det væsentlige investeringer i maskintyper, der vil vise sig at være for små og uhensigtsmæssige, efterhånden som ejendommene sammenlægges til større bedriftsheder.

Det andet område, som for så vidt er en nydannelse, det, man har kaldt for fællesmekanisering, kan mit parti se på med større velvilje. Her vil bevillingerne blive givet til maskintyper, som også efter strukturrationaliseringens gennemførelse vil kunne finde anvendelse i dansk landbrug inden for de typer og brugsstørrelser, vi når frem til.

Ud fra disse betragtninger finder jeg, at der i høj grad er grund til at overveje, om ikke vi bør holde igen med denne lovgivning, en lovgivning, der udelukkende sigter imod brugsstørrelser, som praktisk talt alle, også landbrugsministeren, har erkendt vil forsvinde inden for en rimelig tid.

Det overrasker mig i særdeleshed, at det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen i dag har kunnet give tilslutning til en sådan lovgivning. Det er ikke mange dage siden, vi oplevede at høre ham fra denne talerstol kritisere mekaniseringen og give udtryk for, at den var gået over gevind. Efter hans udtalelser i dag forstod jeg ham således,

at det kun er, når landbruget mekaniserer for egne penge, han er betænkelig — når det drejer sig om statens midler, ser han på det med mildere øjne; så kan han godkende også denne form for mekanisering.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne give udtryk for, at vi er villige til at se på lovforslaget i et udvalg. Vi er forholdsvis velvilligt indstillet til tanken om fælles mekanisering; det øvrige må vi tage forbehold over for.

Jens P. Jensen: Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til den højtærede landbrugsminister for fremsættelsen af lovforslaget om indkøbsforeninger til mindre jordbrugere. Der er stærk efterspørgsel efter lån til forskellige formål, ikke mindst til mekanisering. Løven af 24. februar 1960 gav det mindre landbrug 25 mill. kr., men det viste sig jo hurtigt, at dette beløb langt fra kunne dække det behov, der var hos medlemmerne. Høståret 1959 med den mindre høst var vel årsag til, at mange gik over fra heste til traktor for derved at kunne beholde den øvrige besætning i nogenlunde uændret omfang, og dertil kom, at der med den nye lov af 1960 var givet muligheder for at yde større lån til traktorkøb. Før var det 2 500 kr., og i særlige tilfælde kunne der ydes 3 000 kr. til nybegyndere. Men efter ændringen i 1960 er det muligt at yde op til 5 000 kr. til brugte traktorer, dog aldrig mere end $\frac{3}{4}$ af det indkøbtes værdi, og der kan ydes op til 10 000 kr. til nye traktorer.

Jeg vil gerne her oplyse, at de fleste indkøbsforeninger har den praksis, at der ydes højst 8 000 kr., som afdrages over 8 år. Når der skal gives lån til den brugte traktor, forlanges der en attest fra maskinkonsulenten på, at den har en kvalitet, der svarer nogenlunde til dens pris og til det lån, der sættes i den — for helt undgå lån til brugte traktorer kan vi vel ikke endnu.

Men der er behov for flere midler. Der gik ikke 2 år, før de første 25 mill. kr. var udlånt, så hvis indkøbsforeningerne fortsat skal virke, er det nødvendigt, at der stilles flere midler til rådighed. Betingelserne er uændrede: 20 pct.s garanti over for staten. I det fremsatte lovforslag er der desuden åbnet mulighed for at give lån til køb af maskiner og redskaber til maskinfællesskab.